

ÅRSPLAN

SOLE BARNEHAGE
2022-2023

***HOS OSS UTVIKLER BARN KUNNSKAP OG VERDIER FOR
FREMTIDEN***

Innholdsfortegnelse

Innhold og godkjenning av barnehagens årsplan	3
Barnehagens visjon og verdigrunnlag	4
Grunnleggende for arbeidet med barns allsidige utvikling.....	5
Et barnehagemiljø med omsorg	5
En god oppstart for alle barn.....	6
Tidlig og god innsats for en trygg og god tilknytning for alle barn i barnehagen	7
Barnas viktigste verktøy for utvikling.....	8
Barn skal få medvirke, leke og lære.....	8
Retten til lek henger sammen med retten til et godt liv for barn	9
De viktige relasjonene	10
Overganger i barnehagen	10 -11
Fokusområde 2022/2023 - Barnehagemiljø og krenkelser	11-12
Arbeid med barnehagens innhold, arbeidsmåter og progresjon	12
De viktige årene i barnets utvikling	13 -18
Barnehagens tradisjoner 2022 – 2023	18-23
Møter og planleggingsdager 2022 – 2023	24

Innhold

Barnehagens årsplan skal være et arbeidsverktøy for personalet, og et opplysningsdokument for foreldre. Den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser, og belyse hvordan vi vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold. Barnehagens årsplan vil vise hvordan barnehagen arbeider med omsorg, lek, danning og læring. Vi vil også belyse hvordan vi vil arbeide med tilvenning av nye barn, tilvenning ved overgangen fra liten til stor base og hvordan vi jobber med overgangen for barn som skal begynne på skolen.

Rammeplan for barnehagen, samt barnehagens årsplan er personalets viktigste pedagogiske verktøy og vil være førende for alle arenaer som bidrar til utvikling av personalets kompetanse, som gjennom barnehagens planleggingsdager, kveldsmøter, pedagogmøter m.m. Det pedagogiske arbeidet sammen med barna skal i tillegg gjenspeile årsplanens innhold og bygge på barns interesser, behov og utviklingsmuligheter. Rammeplanens syv fagområder skal sees i sammenheng og leken er den som skal være sentralt i arbeidet, slik at barnas engasjement og bidrag kan oppleves meningsfullt og morsomt. Arbeidet vil vi vurdere og dokumentere gjennom ukeplaner, dagsrapporter og fagrapporter som sendes ut til foreldre gjennom barnehagens digitale løsning Vigilo.

Barnehagens personale arbeider etter lovpålagte retningslinjer hvor føringer ligger i;

- FN barnekonvensjon
- Barnehageloven
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Årsplanen bygger på
Rammeplan for
barnehager, hjemlet
i lovens §2, iverksatt
1. august 2017.

Godkjenning av Sole barnehage sin årsplan

Samarbeidsutvalget (SU) skal ivareta samarbeidet mellom barnehagen og hjemmene. I Sole barnehage består samarbeidsutvalget av representanter fra samtlige baser med foreldre og ansatte, og i tillegg møter daglig leder og en fagkonsulent.

«Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for alle parter som på ulike måter har et ansvar for barnehagens innhold og drift» www.fubhg.no

Sole barnehages samarbeidsutvalg godkjenner herved barnehagens årsplan for 2022 – 2023

SU -leder
Sole barnehage SA

Daglig leder
Sole barnehage SA

SOLE BARNEHAGES VISJON OG VERDIGRUNNLAG

Hos oss utvikler barn kunnskap og verdier for fremtiden

Sole barnehage har et personale med mye erfaring og et høyt kompetansenivå. Vi har assistenter og pedagoger som er aktive og engasjerte, og som tar i bruk sin erfaring og kompetanse for å skape et godt oppvekstmiljø for barn.

Vi jobber daglig for å opprettholde og videreutvikle en god faglig barnehage som er orientert mot det samfunnet vi er del av. Vi skaper læringsarenaer der barn får opplevelse og erfaringer i relasjon til andre barn og voksne. Arbeidet som utøves i barnehagen skal bygge på barns interesser, behov og utviklingsmuligheter. For å klare dette vil personalet arbeide med et utgangspunkt i å se, høre og forstå barn, både når vi vurderer, planlegger og tilrettelegger for lek, aktivitet og prosjekter i det daglige. Gjennom dokumentasjoner som for eksempel barns tegninger og konstruksjoner, bilder og tekst vil den kontinuerlige prosessen av det barn og voksne arbeider med synliggjøres.

Personalet i Sole barnehage skal gi barn troen på seg selv og andre, i relasjon til enkeltbarn og barn i gruppe. Barna skal støttes og anerkjennes og inspireres og oppmuntres i sin lek. De vil møte utfordringer gjennom samhandling med andre barn og vil gjennom dette få erfaring med å mestre balansen mellom selvhevdelse og å se andres behov. For å klare dette må personalet være til stede sammen med enkelt barnet og barna som gruppe. Personalet vil veilede, oppmuntre og hjelpe barn til å se den andre i læren om seg selv, og de rundt seg. Barnet skal få oppleve, og erfare gleden og avhengigheten av det å være del av noe sammen med andre. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, de skal søke opplevelser og gjøre egne erfaringer ut ifra eget ståsted.

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.»
(Rammeplan, 2017;7)

Godt samhold, positiv tenkning, toleranse og respekt er viktige elementer i arbeid med barn, i samarbeidet med foreldre og også når det gjelder personalsamarbeidet. Utvikling, endring og service er nøkkelbegreper for arbeidet, og skal sikre kvalitet i alle ledd i vår barnehage.

Grunnleggende for arbeidet med barns allsidige utvikling

For at barn skal utvikle livsmestring trenger barnet å være omgitt av relasjoner som gir trygghet, omsorg og anerkjennelse. Det er av betydning at barnet har en opplevelse av å høre til i et felleskap, få ta sin plass og være seg sammen med andre. Personalet må arbeide for å se hvert enkelt barn og deres behov, og skal begrunnes og sees i sammenheng med barns medvirkning, danning, lek og læring.

«Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid med hjemmet å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal sees i sammenheng» (Rammeplan. 2017:7)

Et barnehagemiljø med omsorg

For oss handler omsorg om relasjonen mellom barn og personal, og om hvordan barn og voksne gir og mottar omsorg. Forholdet mellom barn, og mellom voksne og barn skal være preget av tillitt, trygghet, åpenhet, interesse og gjensidighet.

Barn skal føle seg betydningsfulle, og barn skal oppleve trygghet fra de voksne som er rundt dem. Det skal prege måten barn tas imot på når de kommer på morgenen og hvordan barn møtes gjennom hele dagen med blikk, stemme og kropp. Barn skal få en følelse av å bli sett og hørt, og være trygg på at voksne er der for dem. Omsorgen skal gis på en slik måte at barnet får styrket sin selvfølelse og sin selvstendighet gjennom å møte voksne som skaper rom for å prøve mye selv, både i måltider og påkledningssituasjoner, på tur og ved ulike aktiviteter gjennom dagen i barnehagen. Barn lærer og handler ut ifra miljøet de er en del av, og personalet må være bevisst sin holdning og væremåte i arbeid med barn og i samarbeid med sine kollegaer.

«Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre» (Rammeplan. 2017;19)

Personalet skal sikre arbeidet gjennom å;

- Være tilgjengelig for barnet, trøste og gi nærhet når det har behov for det
- Sette seg ned på barnets nivå
- Lytte inn barnet, være nysgjerrig og ta seg tid
- Bekrefte barns følelser, og prøve å forstå barns uttrykk i alle situasjoner
- I samspill med barn må personalet være støttende, samtidig utfordre ved å oppmuntre barnet til å finne ut av, og mestre selv
- Kontinuerlig reflektere over egne handlinger og egen væremåte inn mot både barn og andre voksne i det daglige.

En god oppstart for alle barn

Barn som begynner hos oss skal få en myk overgang til barnehagelivet, og vi skal samarbeide med foreldre for å bli godt kjent med barnet. Samtidig skal personalet sørge for å gi foreldre god innsikt i barnehagelivet, med sitt innhold av rutiner, rammer og aktiviteter. Ingen barn er like, og tilvenningen blir individuell. Noen bruker kort tid, andre bruker lengre tid, barn som foreldre. Erfaringsmessig er en god dialog mellom foreldre og personal noe av det viktigste faktorene for å få til en god og trygg oppstart for det enkelte barnet.

Det å begynne i barnehagen, er en tid med forandringer i barnets rutiner og omgivelser både for de barna som er kjent, og for de som begynner helt nye i barnehagen. Det å begynne i barnehagen er en individuell prosess, men felles for alle barna er behovet for trygghet og forutsigbarhet gjennom dagen. Dette handler om å sørge for at barnet opplever en hverdag med tydelige rutiner og kjente voksne rundt seg. Barn vil på en eller annen måte gi uttrykk for hvordan de opplever å begynne i barnehagen. Det å si hade' til foreldrene sine kan for mange være vanskelig, og kan ofte komme til uttrykk gjennom gråt. For de aller fleste barn kommer dette til uttrykk i løpet av de første dagene i barnehagen, og for noen barn kan det komme til uttrykk noe senere. Det er derfor av betydning at vi arbeider målrettet i hele tilvenningsperioden, for å gi barn og foreldre en følelse av tilhørighet, trygghet og trivsel. Når de aller yngste barna skal bli kjent i barnehagen og med alt rundt seg, er det viktig å snakke om å sette navn på barn og voksne, og de tingene som er i barnehagen. Måten den voksne møter barnet på i dette samspillet er av betydning, og stiller krav til at den voksne er sensitiv og emosjonelt til stede for barnet i alle møter.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.»
(Rammeplan, 2017;33)

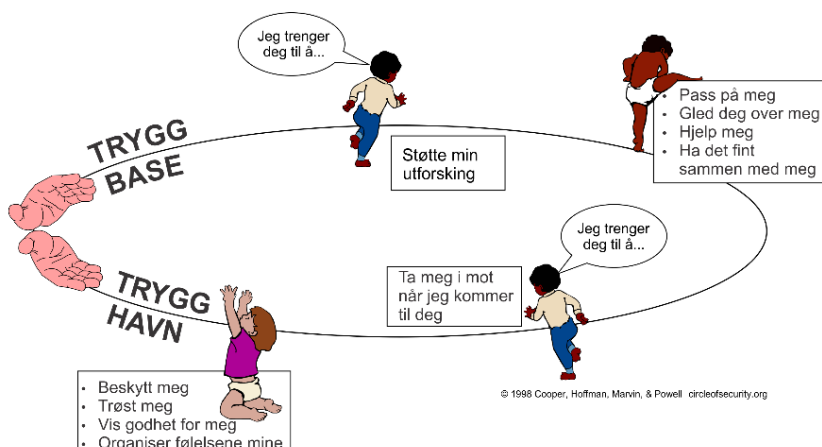
Personalet skal gi alle barn en trygg og god oppstart i barnehagen gjennom å;

- Bruke tid med hvert enkelt barn, være oppmerksom, vise interesse, gi omsorg og nærhet i alle møter med barnet gjennom dagen.
- Alltid være til stede og tilgjengelig for barnet i barnets høyde, slik at det erfarer nærhet av trygge voksne i rommet.
- Sikre forutsigbare dager, med tydelige rutiner gjennom dagen
- Daglig organisere barn i mindre grupper, med få barn og voksne sammen

Tidlig og god innsats for en trygg og god tilknytning for alle barn i barnehagen

Personalets ansvar for omsorgsfulle relasjoner, evnen til å opptre som en trygg base for barnet og være emosjonelt tilgjengelig, har stor betydning for å skape trygge og gode overganger i barnets liv. Det er helt nødvendig at vi er på gulvet, er tålmodige og emosjonelt til stede sammen med barna for både å se, høre og forstå barnets oppdagelsesferd. Dette handler om å gi barn erfaringer og en trygghet på at den voksne er til stede for barnet, og at han/ hun opplever å ha en ” trygg havn”, de kan gå til og fra gjennom sin tilvenning til de nye omgivelsene i barnehagen.

Trygghetssirkelen som vises under, bygger på mange års forskning omkring tilknytning og hvordan vi kan fremme en trygg tilknytning i barnehagen, og en trygg og myk overgang til barnehagelivet for alle barn. Modellen viser også hvordan de grunnleggende behovet til barnet henger sammen. I nedre del av trygghetssirkelen finner vi barnets beskyttelsesbehov og avhengighet som er tilknytningsbehovet. Hånden som er åpen nederst til venstre representerer den sikre havnen i form av nær og trygg voksen som barnet kan få hjelp, trøst og nærhet av. I øverste del av sirkelen ser vi barnets selvstendighet og utforskertrang, barnets behov for å erobre, forstå og mestre verden.

**Voksnes ansvar er;
Alltid vær større, sterkere, klokere og god**

Sirkelen tydeliggjør for oss dynamikken mellom avhengighet og selvstendighet. Utforskning og læring blir vanskelig, om barnet ikke er trygg. Tryggheten til å gå ut, kommer fra vissheten om at det er mulig å komme inn igjen.

Standard for tilvenning i Sandefjord kommune; https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/oppvekst-og-kunnskap/ok-dokumenter/barnehagemyndigheten/standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf

Barnas viktigste verktøy for utvikling

Alle handlinger, erfaringer og opplevelser som skjer hver dag, er med på å danne barnet. Dette gir barnet kunnskap og kompetanse til å håndtere livet i et fellesskap med andre. Når vi arbeider med danning i barnehagen, handler dette om å lære barn å utvikle kritisk tenkning, kunne yte motstand, forstå det som er annerledes og utvikle evne til å være reflekterte og ansvarlige deltakere i små og store fellesskap som barnet inngår i løpet av en barnehagedag.

For å ha gode dannelsprosesser i barnehagen er det viktig at voksne er gode samtalepartnere, samhandlingspartnere og veiledere og viser respekt for den kommunikasjonen barna har, og viser interesse for det de sier. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog — hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker.

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverden og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltagelse i demokratiske fellesskap»
(Rammeplan. 2017;21)

Barn skal få medvirke, leke og lære

Vår viktigste oppgave er å legge til rette for lek og lærelyst. Barns egen mestring og glede over å være seg selv sammen med andre, skal ligge til grunn i alt vi gjør. Dette innebærer at alle barn skal bli møtt med en anerkjennende holdning, og at barns egne opplevelser og meninger respekteres. Barn skal få anledning til å ytre seg, og å få svar. Dette betyr ikke at barn skal få bestemme alt, men få mulighet til å oppleve seg selv som en betydningsfull aktør i fellesskapet. Barn skal få medvirke, gjennom å få delta aktivt og selv være bidragsytere i alle varierte situasjoner en barnehagedag gir. Slik kan vi aktivt bygge oppunder barns interesser, behov og utviklingsmuligheter, og på den måten vil deres uttrykk, tanker og ideer bli ivaretatt. Barnas lek er å betrakte som en viktig ytringsform, og er derfor av betydning at vi verner om. Det å arbeide med barns læring, er slik vi forstår det en sammensatt prosess og krever en helhetlig tilnærming. Dette vil vi gjøre gjennom å se danning, omsorg, lek, læring, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk i en sammenheng.

Læring er i seg selv en livslang prosess, og det skjer både i bevisste og ubevisste situasjoner. Barn lærer gjennom erfaringer og opplevelser de får både i samspill med andre og alene, der barn er i aktivitet som gir mening, der de er engasjert, motivert og konsentrert. Barnehagen skal være en positiv utviklingsarena, der barn får muligheten til å strekke seg og lykkes på områder som er viktig for dem. Barns glede over å mestre, så vel som frustrasjon over å ikke klare, må personalet følge opp i det daglige arbeidet i barnehagen.

Personalet skal gi barn gode strategier ved å;

- Være varme, responsive og stimulerende voksne sammen med barn
- Bidra til at barn opplever mestring, og blir motivert i alle situasjoner.
- Gi barnet rom for deltagelse ved å undersøke, og gi barnet tid til å formulere egne synspunkter.
- Ta seg tid, være oppmerksom og nysgjerrig på det barn viser og forteller oss både gjennom lek, aktivitet, rutiner og i samspill med andre.
- Motivere barn til å gjøre nye erfaringer, nye opplevelser og la de få utforske utfordringer de møter på.
- Etterstrebe et arbeid med refleksjon og ettertanke, slik at personalets pedagogiske praksis utvikles.

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre» (Rammeplan. 7;22)

Retten til lek henger sammen med retten til et godt liv for barn

Vi forstår barns lek som svært viktig for barnets trivsel i barnehagen. Barn vil leke, det er det beste de vet fordi leken skaper glede, fryd og entusiasme. Leken er frivillig og spontan, den utfordrer, skaper spenning, nysgjerrighet og en opplevelse av velvære.

I leken utforsker barnet nye måter å handle på, gjør seg nye erfaringer, får opplevelser og oppdagelser de lærer av. Leken er viktig for følelsen av tilhørighet og et fellesskap, gjennom at barnet får erfaringer og opplevelser sammen med andre. De vil kunne lære om, og danne grunnlaget for samhandling med andre og bli inkludert fellesskapet. Her lærer barn seg språk, kroppsspråk og sosiale ferdigheter som samarbeid, forhandling og konfliktløsning. Barnet lærer å vente på tur, dele med andre, forstå skille mellom lek og virkelighet, sette grenser for seg selv og etablere vennskap. Voksnes nærhet og tilstedeværelse i barns lek er derfor av stor betydning. For å klare dette må vi være bevisst våre holdninger inn mot barns lek, og kunne veksle mellom å være tilbaketrasket, men tilgjengelig, støttende og inspirerende og være deltakende, og gripe inn for å veilede ved behov. Barn går inn i lek med de erfaringene, de menneskene og det utstyret som er tilgjengelig. For at barna skal få ideer til ulike aktiviteter og lek, trenger de først og fremst erfaringer.

Observasjon og samtale med barn vil derfor være en del av det daglige arbeidet i barnehagen, nettopp for å kunne fange opp barns interesser og det de er opptatt av. Vi vil bygge videre på hva barn forteller oss og dra det inn i leketemaer og aktiviteter som vil gi næring til leken, samtidig som barna på denne måten vil være med å medvirke i egen hverdag.

Det er jo tross alt ikke slik at det er barna som leker på vår arbeidsplass. Det er vi som arbeider på barnas lekeplass.

Morten Solhem (Første steg nr.3, 2017)

De viktige relasjonene

Det å bygge gode relasjoner til andre barn og ha noen å være sammen med, betyr mye for barn på lik linje som for voksne. Det å ha noen å leke med i barnehagen er grunnleggende for barns trivsel, tilhørighet og meningsskaping, og er en drivkraft til mestring og utfordringer. Det er derfor av betydning at voksne er bevisst sin rolle som støttespillere, og tilretteleggere for barns relasjoner med andre barn i barnehagen. Vi må være oppmerksomme på barns erfaringer med å inngå i relasjon til andre barn, slik at hvert enkelt barn opplever at de både har en positiv betydning for andre barn som deltakere i deres liv, og at andre barn har en positiv betydning for dem.

Personalet sikre barns rett til lek gjennom å;

- Være til stede og tilgjengelige for barna, der vi kan gi de støtte og trygghet i leken.
- Oppmuntre, sette grenser, veilede og være nysgjerrig på hva barn forteller oss, og gjør gjennom leken sin
- Planlegge for lek, og legge til rette for at barn får både tid og rom til å leke gjennom dagen i barnehagen. Samt bidra til gode leke situasjoner, der barn får erfaringer med felles leketemaer.
- Jobbe målrettet med å observere og reflektere over barns lek og barnet i samspill med hverandre.
- Involvere seg i lek gjennom å initiere og inspirere barn til lek med hverandre, og bidra til å legge til rette for tilhørighet og vennskap.

Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune;

<https://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/oppvekst-og-kunnskap/ok/dokumenter/barnehagemyndigheten/standard-for-et-likeverdig-og-tilrettelagt-barnehagetilbud-i-sandefjord-kommune.pdf>

Overganger i barnehagen

Sole barnehage er organisert på en slik måte at barn som begynner i barnehagen når de er 1 år, vil erfare at vi legger til rette for to overganger gjennom barnehagetiden. Vi vil bruke tid på å sikre trygge og gode overganger gjennom informasjon og gode forberedelser for både barn, foreldre og personal.

Når barna skal flytte fra liten til stor base

Når våren kommer nærmer det seg tiden når barna på Lille Sole skal flytte over til nye baser i Sole barnehage. Noen skal begynne i 1.etg, mens andre skal begynne i 2.etg eller på Knatten. Det er viktig for oss å legge til rette slik at barna blir så godt kjent som mulig med de nye basene, og vil derfor bruke tid på å gjennomføre regelmessige besøk, både ute og inne. Barnehagen har som hovedregel et ønske om at personal fra Lille Sole følger barnet over på nye baser, samtidig som vi vil legge til rette for at barna får møte andre voksne de skal være sammen med på stor base.

Overgang og forberedelser til skolestart

For de eldste barna, og deres siste år i barnehagen vil vi gjennom hele året bruke tid på å snakke om, trygge og forberede barna på at de snart skal begynne på skolen. Vi vil igjennom hele året i barnehagen legge til rette for egne aktiviteter og opplevelser som kun er for skolestarterne i barnehagen, og samtidig legge opp til at skolestartere på tvers av baser møtes og blir kjent.

Hver vår inviteres skolestarterne til besøksdag på skolen de skal begynne på sammen med personalet i barnehagen. Når vi besøker de ulike skolene får vi være med inn i et klasserom der barna får møte læreren sin, har en samling der vi snakker sammen og barna får gjøre en liten oppgave og leke litt i klasserommet. Før vi går tilbake til barnehagen leker vi på uteområdet og gjør oss litt kjent.

Når et godt samarbeid mellom barnehage og skole ligger til grunn, viser det av erfaring at barna møter skolen med større trygghet. Informerte, positive og deltagende foreldre og personal i barnehage kan bidra til å trygge, støtte og motivere barnet i overgangen. Barnet skal også ta avskjed med barnehagen, noe som innebærer å ta avskjed med det gamle og ønske det nye velkommen. Her i Sole barnehage markerer vi dette med en overnatting i barnehagen, og en avslutning spesielt for skolestarterne. Her får barna utdelt sine permer, med bilder og tekst fra tiden de har vært i barnehagen.

Fokusområde 2022-2023 Barnehagemiljø og krenkelses

Januar 2021 ble det foretatt en endring i barnehageloven. Lovendringen innebærer en aktivitetsplikt som krever at barnehagene følger med på hvordan barna har det, og undersøker og setter inn tiltak når personalet har mistanke om at ett eller flere barn ikke har det bra. Det innføres også en skjerpet aktivitetsplikt ved mistanke om at personalet krenker barn, og barnehagene forpliktes til å ha nulltoleranse mot krenkelses som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. For å kunne møte lovendringen på best mulig måte vil personalet delta i et nettbasert kompetanse-program. Kompetanseprogrammet har som formål å utvikle kompetansen i barnehagen, slik at barnehagen oppfyller sin plikt i tråd med barnehageloven til å ivareta barnas behov for omsorg, trivsel og inkludering. Vår målsetting med kompetansehevingen er å arbeide kontinuerlig og systematisk med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø, gjennom å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelses. Vi vil stoppe krenkelses og følger opp med egnede tiltak helt til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø. Kompetanseprogrammet inkluderer alle ansatte og vil strekke seg over to år.

Personalet vil også i løpet av barnehageåret 2022-2023 delta i et forskningsarbeid i samarbeid med Folkehelseinstituttet og Stine Sophies Stiftelse - "barnehagepakken". Barnehagepakken har som mål å

styrke handlingskompetansen til barnehageansatte. Det innebærer å styrke fem viktige elementer hos den enkelte ansatte som er å;

- Egen kunnskap om vold og overgrep mot barn
- Personlige faktorer som mot og vilje til å handle
- Egen tro på systemet og at det nytter å melde fra ved bekymring
- En organisasjonskultur hvor det er aksept for å drøfte og handle ved bekymring
- Eget verdisyn rundt barn som troverdige vitner for eget liv

Arbeid med barnehagens innhold, arbeidsmåter og progresjon

Valg av arbeidsmåter skal bygge på barn og barnegruppas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ, og skal bidra til å gjøre arbeidet med barnehagens innhold spennende og variert.

«Progresjon i barnehagen skal innebære at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang»
(Rammeplan. 7;44)

For å bedre kunne ivareta progresjonen og det karakteristiske for den enkelte alder, vil vi legge til rette for lek, styrte aktiviteter og tur i mindre grupper gjennom året. Også her vil barns interesser, behov og utviklingsmuligheter stå sentralt. For å klare dette vil en stor del av arbeidet og voksnes praksis i møte med barn være gjenstand for refleksjoner og drøftinger.

**Det jeg hører, GLEMMER jeg. Det jeg ser, HUSKER jeg. Det jeg gjør,
FORSTÅR jeg**

De viktige årene i barnets utvikling

Barn vil i tiden de er i barnehagen gjøre seg mange erfaringer, og ha stor utvikling på alle områder.

Personalets ansvar, fokus og oppgaver er avgjørende i arbeidet med å være til stede, oppmerksom og støtte barnet i sin utvikling. I arbeidet i de ulike aldersgruppene, ønsker vi å legge til rette for noe som er litt spesielt for alderens interesse og utviklingsbehov, gjennom temaer og aktiviteter på tur og i teamtid.

Når barnet er 1 til 2 år

Den sosiale utvikling	Barnet	Personalets ansvar/oppgaver
	<ul style="list-style-type: none">- Barnet sanser, utforsker og observerer aktivt for å gjøre seg kjent og trygg med omgivelsene.- Er avhengig av trygge og kjente voksne rundt seg.	<ul style="list-style-type: none">- Sørge for at barnet møter kjente voksne, og er tilstede for barnet- Er oppmerksom og trygg, trøster og gir omsorg til barnet i deres utfordring og ved sin adskillelse fra foreldre
Barnets kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none">- Barnet formidler sitt budskap gjennom kroppsspråk, lyder og gester. Barnet peker, smiler, og bruker ord og uttrykk.	<ul style="list-style-type: none">- Stimulere barns bruk av talespråk, ved å sette ord på miljøet rundt barnet- Aktivt ta i bruk sang, rim og regler i det daglige- Være nysgjerrig, og la barn vis og sette ord på det de forsøker å formidle
Barnet i lek og fellesskap	<ul style="list-style-type: none">- Barnet har stor glede og nytte av å være sammen med andre.- Er nysgjerrig på å finne ut av omgivelsene og tingene rundt seg, og lærer seg tingenes egenskaper, hva de kan gjøre med dem osv- Barnet mestrer enkel turtaking, og klarer å ha oppmerksomhet og fokus mot andre og viser glede over samspillet.	<ul style="list-style-type: none">- Oppmuntre og vise barnet enkel turtaking, gjennom å gi til barnet og si «tak, takk»- Skal være tilstede og tilgjengelig for barnet på gulvet, og følge barnets oppdagelser, i møte med leker, andre barn og voksne.
Barnets motoriske utvikling	<ul style="list-style-type: none">- Barnet viser stor glede ved kroppslig lek, og sanser, utforsker, observerer, kryper og krabber, reiser seg opp og bruker kroppen til å gjøre seg erfaringer.- Barnet bruker kroppen aktivt med store bevegelser som ved å klatre og balansere på ting, bære på leker, og skyve og dra på leker.	<ul style="list-style-type: none">- Skal gi barn ulike erfaringer og opplevelser ved å bruke kroppen og sansene sine, både ute og inne.- Skal legge til rette for lek og aktivitet der bruk av kropp og store bevegelser skal være sentralt.

Det litt spesielle for 1 til 2 åringene

For de aller yngste barna vil vi legge til rette for det litt spesielle, gjennom å ha fokus på barns førstehåndserfaringer. Førstehåndserfaring er et stikkord for små barn som konstant er på oppdagelsesferd, gjennom at de berører, lukter, smaker, hører og ser verden rundt seg. Et av personalets viktigste oppgaver blir å beskrive virkeligheten for barna gjennom å hele tiden sette ord på det barnet gjør, det andre barn og voksne gjør, samt det som skjer i miljøet rundt barnet. Kroppen og de kroppslige erfaringene barnet gjør seg, danner et fundament for all læring og det er av betydning å sikre trygge og gode relasjoner rundt barnet, slik at barnet blir mottakelig for utvikling og læring.

Når barnet er 2 til 3 år

Den sosiale utvikling	Barnet	Personalets ansvar/oppgaver
Barnets kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet har behov for en forutsigbar hverdag, og derfor blir gjentakelse av handling viktig. - Barnet ønsker å være mer selvstendig, og lærer gjennom imitasjon av voksne og av andre barn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sørge for at barn opplever forutsigbare dager i barnehagen, gjennom å gjenta rutiner og handlinger gjennom dagen. - Sørge for å gi barn god tid til å gjøre egne erfaringer, og møte barnet med oppmuntring og støtte i forsøk på å være selvstendig.
Barnet i lek og fellesskap	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet har utviklet god språkforståelse og to-ords ytringer. Barnet har et raskt økende ordforråd. - Barnet snakker stadig mer, og barnet forstår mye av det verbale språket. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal støtte barnet og gi de tid i deres fortellinger. Vi skal gjenta og svare med hele setninger, og stimulere til små samtaler. - Vi setter ord på alt vi sier og gjør sammen med barna i ulike situasjoner gjennom dagen. - Skal gi barn erfaringer med fortelling, rim, regler og sang. - Bruke konkrete ting og gjentakelser er gode hjelpemidler for å utvikle språket.
Barnets kropp og bevegelse	<ul style="list-style-type: none"> - Typisk for alderen er at barn leker side om side, og hermer etter hverandre. - Barnet mestrer begynnende «late-som om leken» og nærmer seg mer og mer lek sammen med andre. - Barnets interesser utvides, og barnet leker med ulike ting og temaer. - Utprøvingen er mer målrettet, og barnet vil ofte klare ting selv. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legge til rette, for at barn får både rom og tid til å utfolde seg i leken. - Skal være nær barn der leken forgår, for å støtte, veilede og hjelpe barn i deres utvikling og forståelse av sosiale ferdigheter. - Utfordre barnas kompetente handlinger, og iveren etter å lære. - Være oppmerksom på barns utprøving og interesse.

Det litt spesielle for 2 til 3 åringene

Gjentagelse er viktig faktor i arbeidet med små barn, både for at barnet skal oppleve en trygghet gjennom å kjenne igjen, erfare mestring, og forstå hva de er med på. Opplevelsesboksen er et element vi vil bruke mye sammen med barna i samling, i teamtid, på tur eller i utetid. Opplevelsesboksen kan inneholde alt fra konkrete om ulike dyr, sanger, farger eller noe som er knyttet til et eget tema, eller den kan ha et fast innslag, med f.eks en figur som hilser på barna hver dag, som man kan lage et lite skuespill ut ifra. Dette er en egen «boks» som skal være med å skape interesse, spenning og nysgjerrighet hos barnet, og den skal bidra til forutsigbarhet, der gjentakelse blir en sikker kilde til glede og mestring og gir mening for de yngste barna.

Når barnet er 3 til 4 år

Den sosiale utvikling	Barnet	Personalets ansvar/oppgaver
Barnets kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet fryder seg over det forutsigbare som gjentakelsen gir - Barnet utforsker omgivelsene sine, for å tilfredsstille nysgjerrigheten sin. - Barnet er selvstendig i valg av aktiviteter, og gir uttrykk for mestringsglede. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gi barn forutsigbarhet, gjennom å gjenta ulike aktiviteter med barn gjennom dagen - Vi skal møte barnet der det er, og inspirere til videre utvikling og mestring i det de holder på med gjennom dagen.
Barnet i lek og fellesskap	<ul style="list-style-type: none"> - Ordforrådet har utviklet seg, og det meste av språket blir forstått av andre. Barnet mestrer å snakke om ting som ikke er i umiddelbar nærhet. - Barnet har stor glede av å leke med ord, og setter stor pris på rim og regler, rytmer og dans. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal bidra til at barna får en god språkstimulering gjennom barnehagens daglige innhold. - Skal bruke tid på å fortelle, og samtale med barnet. Vi skal jobbe med å skape en interesse for bøker, ha fokus på rim og regler, og leke med rytme i ord og sanger.
Barnets kropp og bevegelse	<ul style="list-style-type: none"> - Barn bruker rom og leker allsidig, og barna oppsøker hverandre, venter på hverandre og viser glede over å få leke sammen. - Barnet har nødvendige ferdigheter til å bli værende i en leke-situasjon. Barnet mestrer at lekens tema endres, og at nye barn kommer med i leken. Det forventes nå at barnet mestrer tur – taking. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal legge til rette for felles referanser som vil gi inspirasjon til lek og aktivitet. - Vi skal være tilstede og tilgjengelig for barna, og gi barn støtte, veiledning og oppmuntre barnet i lek og aktivitet sammen med andre.
	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet kan grunnbevegelsene, og er opptatt av å bruke kroppen sin. - Barnet mestrer mange ting, og det å lære noe nytt gir glede og stolthet. - Øye – hånd koordinasjonen, er så god at barnet kan f.eks kan å pusle. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal tilrettelegge for aktiviteter som utfordrer, og gir barna ulike erfaringer ved å bruke kroppen både inne og ute. - Skal forberede barnet inn mot nye aktiviteter, støtte og veilede barnet der de utfordres.

Det litt spesielle for 3 til 4 åringene

Barnetimen skal være en arena for gode opplevelser for 3 – 4 åringene, der vi skal gi barna erfaringer som bygger på deres interesser, synspunkter og forutsetninger. Med barn på samme alder og med like referanser som utgangspunkt for lek og aktivitet, skal barna få oppleve å være en del av et sosialt fellesskap. Dette skal være noe i tillegg til tur og teamtid, og det lille ekstra som rører seg rundt 3-4 åringene. Det kan være små prosjektarbeid over tid, arbeid med eventyr, dramatisering, sang og musikk og ulike temaer treåringen interesserer seg for, som for eksempel «kropp min».

Når barnet er 4 til 5 år

Den sosiale utvikling	Barnet	Personalets ansvar/oppgaver
Barnets kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Det å skape relasjoner til hverandre og gjøre ting sammen, er sentralt for barnet. - Barnet liker utfordringer og trygg på å prøve og feile. Mislykkes barnet, prøver det bare igjen. - Barnet har glede av gruppeaktiviteter og lekemateriell. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal jobbe med å være gode tilretteleggere og aktive medspillere med barnet. - Skal være tilstedeværende og tilgjengelige voksne som oppmuntrer, støtter og veileder barnet i møte med utfordringer gjennom dagen i barnehagen
Barnet i lek og fellesskap	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet prater ofte mye, og har stor glede av språklig aktivitet, og leker ofte intenst med ord og rytme. - Interessen for tall og bokstaver er gryende. Barnet viser interesse for «min» bokstav, egen alder osv. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal bidra til god språkstimulering gjennom barnehagens daglige innhold. Både gjennom høytlesning, lek med ord og uttrykk i form av lyd, rim, rytme og regler, sang og i samtale med enkeltbarn og barn i gruppe. - Skal imøtekomme barnets nysgjerrighet på en utfordrende og utforskende måte.
Barnets kropp og bevegelse	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet har stor fantasi, og har språklige og sosiale ferdigheter som gjør det i stand til å ta kontakt, gjøre avtaler om lekens innhold og deltakernes rolle. - Barnet velger lek ut ifra egen interesse, og klarer selv å ta initiativ til lek og bli værende i lek over tid. I lek klarer barnet å leke uten voksne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Vi skal være oppmerksomme inn mot barns lek, og følge opp barns evne til å akseptere og innordne seg lekens regler og innhold. - Vi skal se at barnet mestrer ulike lekeformer, og at barnet klarer å leke med ulikt materiell.
Barnets kropp og bevegelse	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet er veldig kroppslige av seg i fysisk lek og aktivitet, og viser god utholdenhet. - Barnet beveger seg godt, og liker ofte å utfordre seg selv, og gjøre ting litt vanskeligere. - Barnet tegner «hodefoting», og tegninger begynner å bli gjenkjennende. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal legge til rette for ulike aktiviteter gjennom dagen i barnehagen, som stimulerer barnet til å utfordre seg selv i forhold til alder og utvikling. - Skal være oppmerksomme og følge opp barns nysgjerrighet og lærelyst innenfor de aktiviteter barn velger å gjøre.

Det litt spesielle for 4 til 5 åringene

I arbeidet med 4- åringene ønsker vi å rette et ekstra fokus på stimulering av estetisk sans, tegneutvikling, fantasi og språk. Barna skal i dette arbeidet få medvirke og delta i å lage sin egen bok. De skal få bli kjent med prosessen til hvordan en bok blir til og de skal selv være små forfattere. Vi vil inspirere barna til dette gjennom gode høytlesningsopplevelser, magiske samlinger og ekte fortellerglede. De skal motiveres og støttes til utforskning av ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter (KD, 2017). Her er felleskapet viktig og barna samarbeider om hva som skal skje i deres egen fortelling, alle barn får være med å bidra til deres helt egne spesielle bok. Dette skal være en innbundet bok, hvor alle barn får sitt eget eksemplar.

Når barnet er 5 til 6 år

Den sosiale utvikling	Barnet	Personalets ansvar/oppgaver
Barnets kommunikasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet er eldst i barnehagen, og viser trygghet i barnehagens daglige utfordringer. Barnet tar initiativ til samspill, lek og aktivitet med andre. - Barnet har god selvtillit, tørr å protestere og argumentere og hevde sine synspunkt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal utfordre og motivere barnet til av og påkledning, rydde etter seg, sortere, konsentrere seg, lytte, ta imot beskjeder, samarbeide med andre, være i dialog, fortelle - Skal lytte inn barnets innspill, og barnets egne meninger skal respekteres.
Barnet i lek og fellesskap	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet bruker lengre og mer kompliserte setninger, og har en begynnelse å interessere seg for lesing og skriving. Barnet kan gjenkjenne og gjenkalle ulike lyder, rim og fortellinger. - Barnet oppfatter og forstår både kollektive og individuelle konkrete beskjeder som gis. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal anerkjenne og oppmuntre barnet i de ulike aktiviteter barnet øver på. Vi skal lese "fortsettelsesbok", og barna skal være med å gjenfortelle det de har hørt. Vi skal lytte og anerkjenne barnets spørsmål og undringer. - Skal være oppmerksomme på om barnet forstår hva som blir sagt og om barnet klarer å følge opp beskjeder og instruksjoner.
Barnets kropp og bevegelse	<ul style="list-style-type: none"> - Barnet er ofte en god, trygg og utholdende leker. Leken er mer avansert, barna er mer detaljorientert, fantasifulle og de krever mer av hverandre. - Leken kan inneholde lange samtaler hvor de kan konsentrere seg over tid med ting de opplever som interessant. - Barnet er selvstendig i regelverk, og mestrer enkle spill og leker med mindre støtte fra voksne. 	<ul style="list-style-type: none"> - Skal hjelpe til å skjerme leken, slik at barnet får tid og rom til å fordype seg og utvikle leken sin. Vi skal gi rom for barnet til å utfolde seg i leken, eksperimentere og fantasere. - Skal gripe tak i det barna er opptatt av, ta seg tid og være lyttende og nysgjerrig på hva barna sier viser oss. - Skal være oppmerksom på barns samarbeidsferdigheter, og oppmuntre til samhandling og gjensidighet.

Det litt spesielle for 5-6 åringene

«Livet på tur sammen som skolestarter» - I høst og vår halvåret vil vi ukentlig legge til rette for at alle skolestartene i barnehagen møtes på tur ved vannet, eller i skogen. Målet med disse turene er å tilby barna noe nytt, og gi dem positive opplevelser i et fellesskap. Vi har flere fine turområder i nærområdet som vi vil benytte oss av der vi ønsker å bidra til forståelse av naturens egenart. Barn skal få erfaringer med å oppholde seg og orientere seg i og med, både vann og natur og la de få oppdage og forske på de

forandringer som skjer i naturen gjennom året. Vi ønsker å fremme og oppdage glede og respekt for naturen, for nettopp å ville ivareta miljøet og ta vare på den i fremtiden.

Svømming – Hvert år søker vi kommunale midler for at skolestarteren skal få svømming gjennom barnehagen. Fokuset er å gjøre barna trygge i vann, bidra til mestringsfølelse og glede! Gjennom veiledet instruksjon fra svømmetrener, lærer barna ulike teknikker som omhandler alt fra å få vann i ansiktet, til å kunne flyte på mage og rygg. Her får vi også erfaring med å ta imot beskjeder, selvstendighetstrening i garderoben og det å hjelpe hverandre.

Kakao kafe - Kakaokafé arrangeres som oftest i storsalen på Store Sole. En opplevelse av noe ekstra, noe som man endelig får oppleve nettopp fordi man er skolestarter. Vi møtes på tvers av baser til felles opplevelser og erfaringer gjennom de ulike temaene som blir presentert. Temaer vi tar utgangspunkt i barnas interesser, men også som vi vet er relevante for aldergruppen. Gjennom kakaokafe knyttes bånd barna imellom, og gjør de kjent med hverandre før skolestart. Kakaokafe` avsluttes alltid med at barna får servert kakao og nystekte boller.

Barnehagens tradisjoner 2022 - 2023

Gjennom barnehageåret i Sole barnehage, vil vi legge til rette for tradisjoner og markering av ulike høytider. Tradisjonene i barnehagen skal gi assosiasjoner til trivsel, glede, hygge og tilhørighet, og er en viktig del av vår identitet og vår kultur. Arbeid med høytidsmarkering, skal være forankret i rammeplan for barnehagen som sier; *“Barnehagen skal gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen»*

Barnehagens bursdag

Når barnehagen har bursdag, har vi bursdagssamling for Sole. Her feirer vi barnehagen vår med å synge bursdagssanger, fortelle litt om barnehagen vår og alle baser får hver sine pakker. Store Sole, Lille Sole og Knatten pynter porten med bursdagsplakat, vi dekker bursdags bord og pynter med ballonger.

Gjensynstreff

Vi får besøk av barna som har begynt i 1.klasse. Det bakes skolebrød tidlig på formiddagen, til alle skolebarna kommer på besøk. Når alle har kommet til barnehagen, har vi en samling hvor skolebarna får fortelle litt hva de gjør, og hva de har lært på skolen til skolestartere. Sammen spiser vi skolebrød, og skolebarna får leke og oppleve et hyggelig gjensyn med barnehagen.

Høstsuppe

En ettermiddag i oktober inviterer vi alle foreldre og søsken til høstsuppe i barnehagen. Vi snakker med barna om hva det betyr å invitere noen på besøk, og hva vi skal gjøre for at de som kommer på besøk har det fint. I forberedelsene er barna også med å handle inn og kutte grønnsaker. Vi smaker, lukter og blir kjent med navn på de ulike grønnsakene, før de blandes sammen, og kokes inn til en varm og god høstsuppe som barna spiser sammen med foreldrene på ettermiddagen.

Foreldrekaffe

En ettermiddag helt i starten av desember, inviterer vi alle foreldre til gløgg, krydderkake og pepperkaker. Dette skal være en hyggelig start og markering av julehøytiden.

Julekino

En ettermiddag i desember har vi julekino i barnehagen, der vi ser en hyggelig julefilm sammen. Alle barna får en liten «julegottetnaskepose», med 1 mandarin, 3 pepperkaker, 1 nissesjokolade og en liten rosineske.

Lucia i barnehagen

Vi inviterer alle 4 og 5 åringene, og foreldre til Lucia markering i storsalen nærmeste søndag til 13. desember. Barna går i Lucia tog, og det er den eldste jenta i barnehagen som er Lucia. Toget er etterfulgt av en liten julekonsert. Alle skolestarterne hjelper til med å servere lussekatter, kaffe og saft.

I forberedelsene til denne markeringen synger vi julesanger, og vi snakker om hvorfor vi markerer Lucia, og forteller historien om en jente som levde for veldig lenge siden og som het Lucia. Vi snakker også om at dette er en fortelling som noen tror på, og andre ikke tror på. I forberedelsene er de barna som har lyst med og baker lussekatter, som formes til ulike størrelser og fasonger. Lussekattene har egne navn som vi snakker om, og vi både kjenner, lukter og smaker litt på den myke deigen.

Nissefest

I slutten av adventstiden inviterer vi til Nissefest i barnehagen, og barn og voksne kler seg nissefint. De eldste barna i barnehagen går til grillhytta, for å synge julesanger og vente på nissen. Nissen kommer alltid gjennom skogen og har med en liten gave til alle barna. I forberedelsene til denne dagen, snakker vi med barna om det å få en gave, og at det betyr at vi må si takk. Når nissen dukker opp synger vi julesanger for han, før vi går tilbake til barnehagen og spiser julegrøt. I grøten er det lagt en mandel, og vi lurar på hvem som får den i år, og hvem som får marsipangrisen.

De aller yngste barna har nissefest inne i barnehagen, der de spiser grøt og drikker rød saft. Barna får besøk av Nissemor, som har med en liten gave til alle barna.

«Nissen er en mann med langt skjegg og rød lue, og han bor ofte på gårdene rundt om.

Oppgaven til nissen er å ta vare på alle dyrene, og sørge for at alt går fint med bonden og hans familie. Derfor er det lurt at bonden setter ut grøt til nissen på julaften, slik at han blir glad og fornøyd. Hvis ikke, kan det skje at nissen finner på å gjøre små rampestreker på gården. Den røde luen til nissen er grå inni. Så hvis han vrenger luen sin slik at det grå kommer ut, kan han gjøre seg helt usynlig. Derfor er det ikke alltid så lett å se nissen».

Karneval i barnehagen

Karneval skal være en fin og morsom dag for alle barn i barnehagen der sang, dans, rytmer og musikk har fokus. Mange barn synes det er stas å endelig få leve ut drømmen om å være Elsa i Frost, Spiderman, Kaptein Sabeltann eller Ninja for en dag. Noen barn liker ikke å kle seg ut, og vil ha egne klær på denne dagen. Dette er viktig for oss å respektere, fordi man skal få være den man vil.

I forberedelsene inn til selve karneval festen lager vi karnevalsmasker, instrumenter, katter og karneval pynt. Vi snakker om hva vi gjør når det er karnevalfest, vi øver på å kle oss ut, male oss i ansiktet, vi øver på å være i ulike roller, det å tørre å være en annen. Vi hører på musikk, danser, synger og gjør oss kjent med mange forskjellige instrumenter som har forskjellig lyd og har ulike navn.

På den store karneval dagen pynter vi porten inn til barnehagen med ballonger og en plakat som ønsker velkommen til karneval i barnehagen. Inne i barnehagen er det pyntet med tingene barn har laget, og enda flere ballonger. Vi har samling med sang, dans og karnevals-rytmer, før vi sitter sammen på pyntede bord og spiser pølser og drikker saft. I løpet av denne dagen har vi "katta i sekken", der barnet som til slutt klarer å slå hull på sekken blir kåret til "kattekonge" eller "kattedronning".

Påskevandring

Før påske blir alle skolestartere invitert til Sandar kirke, der vi får høre en historie om hvorfor mange feirer påske. Den fortellingen er veldig gammel, nesten 2000 år. Den står i en bok som heter bibelen. Bibelen er en av verdens mest leste bøker, og mange tror at det som står i denne boka er sant, andre tror ikke det. Fortellingen handler om hvordan Jesus døde og ble levende igjen.

Vi blir møtt av kateketen ute i gangen i kirken som blir kalt våpenhuset. Det var forresten der man måtte sette i fra seg alle sverdene og geværene i gamle dager før man gikk inn i kirken. Dette fordi at i kirken skulle man ha fred. De barna som har lyst, kan ta på seg en kappe, og så skal vi tenke at vi er i gamle dager da Jesus levde. Vi blir deretter med kateketen inn i kirken, og får høre historien om Jesus og de han var i sammen med. Kirken er pyntet slik at vi kan se litt hvordan de hadde det på den tiden.

Påskefrokost

Tidlig fredag morgen før palmesøndag er det påskefrokost i barnehagen. Alle mammaer og pappaer og søsken inviteres til frokost i barnehagen. Vi dekker bord med gule lys, gule servietter, gule blomster, høner og kyllinger, og med gul mat som er: egg kokt i løksskall, gul ost, gult syltetøy, gul juice, rundstykker, kokt kaffe og te.

Besteforeldredag

Vi inviterer alle besteforeldrene til barna, på besøk til barnehagen. Hvis ingen besteforeldre kan komme denne dagen, er det hyggelig om onkler, tanter eller noen gode venner har lyst til å komme på besøk. I forkant av besøket, samtaler vi med barna om hvordan vi tar imot gjestene våre. Vi oppfordrer barna til å vise besteforeldrene sine rundt i barnehagen, og fortelle litt hva de liker å gjøre her. Vi serverer kaffe, saft og kaker. Barna har en liten konsert for besteforeldrene, hvor de synger noen sanger vi synes vi er spesielt gode på.

«17 mai tog» i barnehagen

På ettermiddagen den 16 mai, går vi i “17 mai tog” i barnehagen. Det er alle barna som er 3, 4 og 5 år som går i tog denne dagen. Vi inviterer alle foreldre, yngre og eldre søsken, familie, venner og naboer til å komme å se på hvor gode vi er til å gå i tog. I forberedelsene til denne dagen snakker vi om hvorfor vi feirer 17 mai, vi maler med fargene rødt, hvit og blått, vi øver på å gå i tog, og holder flagget høyt i været. Vi synger “17 mai” sanger, og barnehagens eget “Solerop” har en helt spesiell plass;

*Sole, Sole det er toppen
kule unger, hele flokken
alle sammen, står vi på
vi begynner festen nå,
Hurra, Hurra, Hurra*

I tradisjonens ånd er det Store Bergan skolekorps som leder ann toget, og Hilde går rett bak med Soles egen fane. Deretter kommer en lang rekke med barn, sammen med de voksne i barnehagen. Etterpå spiser vi alle is på Store Sole, og så går alle hjem for å hvile seg til den store bursdagen.

Sommerutflukt

Sommerutflukt i barnehagen er en aktivitetsdag for alle barna i barnehagen. De eldste barna i barnehagen som er 3, 4 og 5 år, møtes på Virik idrettspark der vi har aktiviteter som sekkeløp, potetløp, lakris spising og “kaste på blink”. Barna som er 2 år, går på tur til Lille Sole der de sammen med barna på Lille Sole, har aktiviteter som lek med ball, lek med fallskjerm, erteposekasting og turning på madrass. I forkant av denne dagen har vi bakt pizzasnurrer og muffins, som vi spiser til lunsj. Vi avslutter dagen og innsatsen med en liten premie til alle barna.

Sommerfest i barnehagen

Vi inviterer til sommerfest for alle foreldre i barnehagen, og denne dagen sier vi velkommen til sommeren. På formiddagen har vi en fellessamling med alle barn og voksne i hagen på Lille Sole, der vi synger sommersanger, og får høre en historie. Deretter setter vi oss ned på tepper rundt om i hagen, og spiser loff og banan til lunsj. Til ettermiddagen inviteres alle familiene i barnehagen til sommerfest på den basen de hører til. I forberedelsene til denne festen snakker vi med barna om hva det betyr å invitere til fest, og hva vi må huske på slik at alle får en fin fest. Barna er med og plukker blomster og dekker bordene sommerfint. Det blir servert pølser, potetsalat, salat, kaffe, saft og kaker.

Overnatting for skolestarterne

Det å få sove sammen med de barna man har lekt med i mange år, er virkelig noe å glede seg til. Tenk å få ta med seg tannbørste, sovepose og nattpysj til barnehagen på ettermiddagen, for å overnatte i barnehagen sin. Før man skal legge seg for å sove, så blir det både skattejakt, god mat, film og en godnatthistorie før en endelig kan få ligge ved siden av den man er glad i.

På morgenen dagen etter, når alle barna har våknet, spiser man en god frokost sammen. Det som er helt spesielt med denne frokosten i barnehagen, er at det står sjokoladepålegg på bordet. Sjokoladepålegg er noe man kun får en gang i barnehagen, og det er når man har overnattet i barnehagen sin.

Avslutning for skolestartere

Det blir en egen avslutning for alle skolestartere med familie. Barna har en liten opptreden, samt at det er utdeling av barnas permer. Dette er en høytidelig markering for skolestarterne, som snart skal slutte i barnehagen.

TEMAER I BARNEHAGEN

Brannvern i barnehagen

Arbeidet med brannvern skal tilrettelegges ut ifra barnets alder. Det viktigste barn skal lære denne uka, er å gå ut når de hører brannalarmen. Gjennom samlinger, lek og aktivitet vil brannvern være et tema tilpasset barnets alder, forutsetning og interesse. Brannvesenet har et eget opplegg for alle skolestarterne i barnehagen, med besøk til brannstasjonen og bamsen Bjørnis. Det gjennomføres ulike brannøvelser denne uken, og både barn og personal går blant annet i brannstigen.

Juleforberedelser i barnehagen

Adventstiden er ventetid, og vi bruker tiden med å telle ned dagene til julaften, lage julegaver, snakke om nissen, synger julesanger, tenner adventslys og leser julefortelling.

Alle barn i Sole barnehage maler egen julepose, der julegaver og julepynt barnet lager i desember legges i. Juleposen henger oppe i barnehagen, helt til barnet kan ta den med hjem til juleferien sin.

Hvert eneste år, og helt i slutten av november begynner det å dukke opp noen rare lyder fra loftet og i veggene inne i barnehagen. På morgenen når vi kommer til barnehagen, kan vi ofte se at noe har vært og rotet litt rundt i lekene våre, smakt på pepperkaker eller spist mandariner. Barna i barnehagen er godt kjent med hvem dette er, og med stor iver begynner små som store å lete etter lofts nissene som er tilbake på julebesøk.

Påskeforberedelser i barnehagen

Når vinteren begynner å slippe taket, og dagene blir lysere. Er det tegn på at påskehøytiden nærmer seg, og vi gjør påskeforberedende aktiviteter i barnehagen. Barna maler på egg, og vi maler med gult. Fjær, karse og perler kan være noe av det vi benytter når vi lager påskepynt som vi pynter med i barnehagen, og som vi etter hvert tar med oss hjem.

En sentral skikkelse som vi snakker mye om, og som kommer når det er påske er Påskeharen. Haren er en sjenert fyr som ikke liker å komme for nærme mennesker, samtidig er han veldig snill og barna synes det er stas når han kommer innom. Noen ganger dukker påskeharen opp når vi er på tur, andre ganger dukker han opp utenfor barnehagen.

I forberedelsene inn til påske snakker vi med barna om at det snart er påskeferie, og at da er barnehagen stengt i mange dager. Dette er fordi at for mange mennesker er dette en viktig høytid, som handler om en fortelling som står i en gammel bok som heter bibelen. Noen tror at det som står i bibelen er sant, andre tror ikke det.

I rammeplanen for barnehagen står det at personalet skal formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer (s.55)

MERKEDAGER I BARNEHAGEN

Markering samefolkets dag

Samenes nasjonaldag er 6. februar. Dagen er også kalt Samefolkets dag, og er en felles feiring for samer i Finland, Norge, Russland og Sverige.

I rammeplanen for barnehager står det; "Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur. Personalet skal gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager, hverdagsliv, kunst og kultur og mattradisjoner" (s.56).

I Sole barnehage vil vi markere samefolkets dag gjennom fortellinger, samtaler og aktiviteter med barn. Vi vil ta i bruk konkrete og gjøre barna kjent med samenes kultur og tradisjoner. Vi vil henge opp det samiske flagget, og snakke med barna om hva symbolene i flagget betyr. Slik som at sirkelen i flagget symboliserer sola og månen, og at den røde fargen står for kjærlighet, gult står for sola, grønt står for naturen og dyrene, og blått for havet.

Markering av FN dagen

Mandag 24 oktober vil vi markere FN-dagen i barnehagen. Vi vil med utgangspunkt i barnas alder og forutsetning, lære barna om ulike land, tradisjoner og kulturer f.eks gjennom en temadag, eller et større prosjekt i barnehagen. Vi vil snakke med barn om hvordan barn i andre land har det annerledes enn barn i Norge, at vi spiser ulik mat, bor i forskjellige hus, at ikke alle barn går i barnehage osv. Sentralt i dette arbeidet vil også være barns rettigheter (barnekonvensjonen), som f.eks å lære barn om at, alle barn i verden har rett på mat og drikke.

Markering av øvrige merkedager, høytider, tradisjoner og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen

I tett samarbeid med foreldrene på basen, vil personalet legge til rette for en markering av andre høytider, tradisjoner, religioner og livssyn til familier som er representert på den enkelte basen. Personalet vil gjennom samtaler med foreldre innhente informasjon, tanker og ideer på hvordan den enkelte familien markerer sine høytider og tradisjoner og hvordan vi kan gjøre det i barnehagen

Under finner dere en oversikt over sentrale datoer for barnehageåret 2022-2023. Datoer for tradisjoner, planleggingsdager, møter etc, vil være med forbehold om endringer som kan oppstå i løpet av barnehageåret.

PLANLEGGINGSDAGER 2022 -2023	MØTER OG DUGNADER I BARNEHAGEN	TRADISJONER I BARNEHAGEN
<p>Mandag 15 august</p> <p>Fredag 25 november</p> <p>Mandag 2 januar</p> <p>Fredag 17 mars</p> <p>Fredag 19 mai</p> <p>Fredag 9 juni</p> <p>Mandag 12 juni</p>	<p>FORELDREMØTER;</p> <p>13 september - Foreldremøte for alle skolestartere i barnehagen</p> <p>20 september - Foreldremøte 2.etg</p> <p>21 september - Foreldremøte 1.etg</p> <p>22 september - Foreldremøte Knatten</p> <p>18 oktober – Foreldremøte Lille Sole</p> <p>21 mars – Felles foreldremøte</p> <p>26 april – Årsmøte i barnehagen</p> <p>SU MØTER;</p> <p>24 oktober</p> <p>28 november</p> <p>27 februar</p> <p>8 mai</p> <p>DUGNAD I BARNEHAGEN</p> <p>5 oktober</p> <p>16 november</p> <p>7 mars</p> <p>2 mai</p>	<p>Uke 42 - Vi inviterer til Høstsuppe</p> <p>Uke 48 - Vi inviterer til foreldrekafe</p> <p>Uke 50 - Søndag 11 desember inviterer vi til Lucia markering i storsalen for 4 og 5 åringene i barnehagen</p> <p>Uke 13 - Fredag 24 mars inviterer vi til påskefrokost</p> <p>Uke 18 – Vi inviterer vi til besteforeldredag i barnehagen</p> <p>Uke 20 – Vi inviterer til «17 mai tog» i Barnehagen for 3,4 og 5 åringene</p> <p>Uke 23- Vi inviterer vi til avslutning for alle skolestarterne</p> <p>Uke 25 - Inviterer vi til sommerfest i barnehagen</p> <p>Øvrige tradisjoner i barnehagen</p> <p>Uke 37 Brannvernuke i barnehagen</p> <p>Uke 40 Gjensynstreff med 1.klassingene</p> <p>Uke 41 Barnehagens bursdag 14 oktober Sole Barnehagen fyller 31 år</p> <p>Uke 49 Julekino i storsalen</p> <p>Uke 50 Nissefest i barnehagen</p> <p>Uke 6 Markering av samefolkets dag 6 februar</p> <p>Uke 7 Karneval i barnehagen 17 februar</p> <p>Uke 22 Overnatting for skolestartere</p> <p>Uke 24 Sommerutflykt</p>

